

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrivm Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Canonica institutio quæ dicatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

qualibet provisione : & isti vicarii quot aureos possunt, & oblatos recipiunt, unde & suos & seipfos damnant, illi vero qui sic coacti donant, non videntur simoniaci: qui non possint resistere, dummodo voluntariè non dent : quod non præsumitur. *Panormitan. & alii in capit. cum in ecclesie, de simon. ideo impetrari deberent beneficia istorum vicariorum, & hanc simoniam probare, quam episcopi ratam non haberent, ut arbitror: & iudices exacte ista deberent servare, & non essent tot simoniaci, sed fortè Claudius accusat mechos, &c.*

14 Sunt & alii plurimi iniuste acquirendi modi, quos multi bene norunt in perniciem tamen suarum animarum : ideo eos reitico : sed iustos modos abundè tractabo, ne inducam aliquem in damnationem, cum ætas nostra maximè plus satis sit ad malum prona. *cap. omnis ætas. q. 1.*

15 Istos enim iniustos modos ignari etiam sciunt, & exercent, & tot beneficia sibi & suis quærunt, ut omnes famuli eorù, etiam stabularii, sint beneficiis onerati, & ipsi abbatibus & episcopatibus. & hoc unde? ex simonia matre ambitioforum & imperitorum, quia omnis ignarus malus, ut Menander Græcus ait.

16 Non dicitur etiam canonicè institutus, qui beneficium habet ex transactione quæ non comprehenditur in canonica institutione *per text. in capitulo si quando, de officio delegat. unde si quis cum aduersario transigat, debet nouam petere prouisionem, alioqui eidem quo ad titulum non proderit.*

17 Dicamus nunc iuste & canonicè quot modis beneficia nobis acquirantur, & certum est quatuor potissimum modis, sub quibus alii continentur, videlicet per electionem, præsentationem & institutionem, collationem, & Papæ provisionem, & de his omnibus inferius est tractandum.

18 Itaque cum ex vero & iusto titulo quis beneficium acquirat, canonicè obtinere dicitur. *cap. 1. de reg. iur. lib. 6.*

Canonica institutio quæ dicitur.

Canonica igitur institutio seu collatio dicitur, quæ est facta secundum canones, & à iure canonico probata, teste Ioan. Andr. *in capitulo non potest. in principio. de præb. libr. 6. cap. 1. de concess. præb. ibid. per text. in cap. causam in fin. de reser. ubi canonicè fieri id dicitur, quod iure fit, & secundum ius canonicum, cap. cum olim, de dolo. cap. grauis, de censib. cap. uno, de exate & qualitat. libr. 6. & canonica electio quæ iure facta est, cap. 1. de elect.*

2 Canonicè institutus is dicitur, qui iure prouisus est. *capitulo extirpanda. §. qui uerò, de præb.*

3 Canonicè etiam dicitur quis obtinere, quando habuit ab eo, qui in iure poterat conferre. *capitul. si gratiosè, de reser. libr. 6. & cap. statutum, de præbend. ibidem.*

4 Solet itaque hoc verbum canonicè, referri ad potestatem conferentis, non ad habilitatem recipientis: teste *Specula. in rub. de lapsis & dispensa. §. dicendum. vers. sed nunc quid nos. & ca. seq.*

5 Ego tamen dicerem, quod non dicitur canonicè obtinere is, qui non est habilis, ideo ad utrunque verbum canonicè referendum esse, *per ca. super inordinata. de præb. c. causam, de elect. & c. super eo. ibid. quia inhabilis non tenet secundum ius: ergo hoc non dicitur canonicum, nec canonicè obtinere, quia non est valida collatio, igitur non canonica.*

6 Vnde inoleuit practica curiæ Romanæ, per quam si quis dicat se canonicè duo obtinere beneficia, & ea ex dispensatione teneat, hoc non prodest: quia verbum canonicè, est valde latum, ob id oportet exprimere, quod ea ex dispensatione teneat, & ob hoc multas reiectas dispensationes vidi, quia propriè in iure canonico illud canonicum dicitur quod est à iure canonico comprobatum, & ratum. *c. postulasti, de cleri. excom. ni. si sit legitimum dicitur, quod lege confirmatur, & approbatur. l. legitima. ff. de pact. scripti in l. lege obuenire. ff. de verb. sign.*

7 Et ideo canonica collatio dicitur,

Dans pro collatione an sit simoniacus

Transactio non est canonicus titulus.

Canonicè verbum, & ad conferentem & ad recipientem referuntur.

Canonica
collatio
que, & e-
lectio,

quando intervenit potestas, & iuris solennitas. c. 1. q. 1. dist. 8. & sic regulariter sumi concludit Gemi. conf. 88. Inno. col. 3. & conf. 131. Hierosolimita. quamvis canonicum (vt propriè loquar) dicatur regulare, tamen in iure pontificio accipitur prout scripsi.

8 Et licet gl. & doct. in c. quod sicur. de elect. & in d. cap. 1. de regul. iur. lib. 6. dicant illam provisionem canonicam, licet deficiant iuris solennitates, dum tamen substantialia adfint, utpote si in electione servata sit forma. c. quia propter. de elect. sed aliquis ex eligentibus non est vocatus, sed contemptus: tamen mea sententia non potest dici tunc canonica institutio, quia non est facta secundum canones, & secundum iuris dispositionem: nam si contemptus prosequatur, irrita fiet electio, vbi: ergo non est canonica, cum à iure canonico improbata sit: in conscientia dixi posse sustineri, sed non hoc iure: in interpret. ca. postulastis, in gloss. 1. de cleric. excomm. ministr.

9 Nec etiam canonica dici potest, quando non servatur forma substantialis iuris positivi, licet adfit consensus, qui est de iure naturali, qui inter electum & eligentem intervenit: vt no. in c. auditis. de elect. quicquid dicant doct. quod largè dicatur, sed non video quod propriè dici possit canonica: prout legimus in iure canonico, nisi in conscientia, vt declaravi in d. ca. postulastis. [Non tenetur tamen prouisus probare collationem esse canonicam, sed sufficit, quòd ipsam probet collationem, quia iuris auctoritate canonica præsumitur, teste Inno. in c. sciri. de re iud. vbi etiam iuris interpret. & in ca. 1. de concess. præb. refert & sequitur Gemina in c. licet episcopus. col. ult. de præb. in 6. vnde si pars neget esse canonicam, hoc probare debet per r. accedens. de accus. Doct. in c. constitutus. de appell. & in c. suscitatus. de integ. restit. c. post electionem. de concess. præb.]

De Electione.

Electio
quid &
quod simplex

Singulos itaque nunc acquirendi beneficia modos percurramus: primus est modus electionis: electio enim est

ad prælaturas, vel ad beneficia vacantia ab his quos pertinet ritè facta optio: ut scripti in §. præfati que ordinarii, de colla. in concor. c. 1. de electio.

2 Per electionem providetur ecclesie cathedrali, vel collegiatae, seu conuentuali: & tunc electio à collegio vel congregatione fit. cap. 1. & per totum. de electio. & iustè acquiritur beneficium electo, quando electio facta est de habili, & secundum iuris formam. c. cum nostris, de concessio. præb. cap. quia propter. de elect. & per totum titulum: & de hac electione his verbis loquitur Pet. de Viasio in suo directorio elect. in prin. Principum abusu, quorum est munus ecclesias contritas restaurare. ca. boni principis. 66. dist. & ibi Archid. & Gemin. hodie ecclesie opprimuntur, & destruuntur, ac penitus pereunt, pro eo quòd impediunt sanctissimas electiones, eligentes diuersimodè ad indignos assumendos compellunt, & multa scripti in titul. de electio. derog. in conc. Francie.

3 Et ista dicitur propriè electio, quæ exigit confirmationem: vt in cle. quia contingit. de relig. domi. §. monasteriis, de nomina. reg. in concord. vbi abundè scripsi.

4 Altera est electio, quæ non exigit confirmationem, sed canonici vel alii eligendo conferunt, & hæc vim collationis habet, potius quam electionis, gl. in regula cancella. 33. & in Prag. sanctio. rub. de elect. §. sed quod per electiones. & electio fieri potest sub triplici forma. vt in capit. quia propter. de elect.

5 Et sub electione comprehendimus postulationem, vt in rub. de postulat. prælat. quæ si admissa fuerit à superiore, iustum præbet titulum. capit. 1. & per totum ibidem. & iustè quis acquirit per illum titulum, vt scripti in §. 1. de nomina. regia, in verbo postulationem. vbi videbis differentiam inter postulationem & electionem: & de his iustum scriberem volumen, sed extra oleas, cum in hoc regno (proh dolor) non habeant locum: & quia super ista materia sunt plures tractatus, ad quos poterit quisque recurrere.

Postulatio
admissa iu-
stum præ-
bet titulum.